

DX-liga sprak/språk-fel

För ganska många år sedan bedrev jag en intensiv jakt på kortvågsindoneser. Ganska snabbt insåg jag, att chansen att få svar från dessa små lokalstationer ökade väsentligt, om jag skrev mina rapporter på indonesiska. Jag använde mig då av diverse formulär, som fanns utgivna, bland annat av **Radio Nederland**, dock utan att kolla deras autenticitet ("vad är det egentligen jag skriver?").

För att de skulle se mer personliga ut, skrev jag aldrig på själva formuläret, utan gjorde en egen mall, med av mig utplockade fraser. En flitigt använd handbok var också den tyska "DX-Vokabular", utgiven av Peter Schreiber och ADXB-OE. Jag fick faktiskt svar från de flesta av de tillskrivna indoneserna (närmare bestämt 40 stycken, för att vara exakt!), men om det beror på hur och vad jag skrev, låter jag vara osagt.

Babel Fish ersätter mallar på spanska och franska

När jag skrev rapporter på spanska, använde jag mig av en mall, som min gamla gymnasielärare i franska (!) hjälpte mig att få till. Den använder jag fortfarande ibland! I franska har jag också ett personligt brev, som jag modifierar efter behov. Det är skrivet av en fransktalande kollega till mig.

Nu, i Internettider, har vi fått andra möjligheter till hjälp. Kanske är du en av dem, som använder dig av någon av Internets översättningstjänster, när du skriver rapporter på språk, som du egentligen inte behärskar? Det finns ju några att välja på och själv har jag lagt in Altavistas "Babel Fish", som en av mina favoriter. Hur bra är då dessa översättningar? Babel Fish har ju ännu ingen svensk variant, så vill man ha hjälp med att till exempel skriva på portugisiska, så får man vackert skriva på engelska och be om en översättning. Redan där ligger det en risk för missförstånd.

African Pidgin

Jag fick mig en allvarlig tankeställare, när jag läste följande i DXLD: Det handlar om en DX-are, som varit i Uganda och där lyssnat på en angolansk station på 1088 kHz. Han skrev en rapport på portugisiska, men svaret kom på engelska eller ska vi kanske kalla det "African Pidgin"? Så här lyder svaret:

"We accused (!) the reception of your letter from 8 Febrier 2008 as your preoccupation (?) in capitation (?) of our broadcasting sign of Radio National of Angola. Thank you very much, and We hope that you keep on listening through our radio, using the following frequency: 11955, 7215, 4940 (!). (Kommentar:

11955 har aldrig hörts och är troligen inaktiv, 4940 skall
26

förstås vara 4950). You consult our site www.ma.ao. Sonly (?) we hope your point of view about our broadcasting station. Interchange department public opinion and international relation in Luanda 4 Febrier 2008".

PFC-QSL från São Tomé

I DXLD läser jag att **IBB São Tomé Relay Station** har skickat ett direkt svar på portugisiska till en lyssnare. V/s är Henry I. Briley III, Director Interino med adress: IBB Estação de Transmissão, C.P. 522, São Tomé, São Tomé e Príncipe. På detta lilla kort fanns det massor av skrivfel, skriver den portugisiske DX-aren Carlos Gonçalves.

Så här står det på kortet: "Confirmamos sua recepção de nossa Estação de Retransmissão de IBB em Sao Tomé... do (data) ... na frequência de ... kHz à horas de UTC."

Den korrekta versionen ska skrivas så här, enligt min sagesman:

"Confirmamos a sua recepção da nossa estação retransmissora da IBB em Sao Tomé... em (data) ... na frequência de ... kHz, às ... horas HUC (hora universal coordenada)."

Spelar roll eller...? Huvudsakligen är väl att QSL-texten är OK eller vad tycker du?

Q S L	
VERIFICAÇÃO DA RECEPÇÃO	
A	<u>Takahito Akabayashi</u>
Confirmamos sua recepção de nossa estação de Retransmissão de IBB em Sao Tome	
do (data) <u>11 de Abril de 2008</u>	
na frequência de <u>4940</u> kHz	
à <u>19:30 - 20:05</u> horas de UTC	
Henry I. Briley III Director Interino	
18 de Abril de 2008	
	

Kul med "Tank you four mejl"

Själv har jag de senaste åren fått ganska många halsbrytande svar från holländska pirater. Med tanke på hur de misshandlar engelskan, när de pratar via mikrofonen, så känns det inte konstigt, när jag fick ett svar som detta: "Hello Bjon. Ik heb two sons. Tank you four email. Mijin locate is Vriezenveen. Mijne zender SK010. Mijne name is Andre. Groetjes. Valencia."

Det är dock roligt och intressant att de faktiskt försöker svara på engelska, trots att de måste vara medvetna om att det finns brister i deras språkbehandling. Kanske beror det på Internet och dess "mail"-funktioner? Det man kanske aldrig skulle ha skickat iväg i brevform i ett kuvert är helt OK att skicka som ett mail!

När ungdomarna idag sitter och SMS-ar till varandra är språket av nödvändighet avkortat, avskalat och därmed också torftigt. Det ska gå fort och det ska inte ta plats och huvudsaken är, att mottagaren förstår budskapet. Det blir ett hönster, som utvecklas till en vana och, handen på hjärtat, hur många ungdomar skriver vanliga brev idag?

Ullmar Quick skrev i EA nr 5 2008 om ett charmigt brev till Radiotjänst från en amerikansk lyssnare. Han tyckte att det var ett fantastiskt exempel på hur man ska skriva till en radiostation – och det tycker jag också. Jag försöker verkligen vara personlig i mina brev, även om det ligger en grundmall i datorn, som jag utgår ifrån. Tyvärr är responsen på sådana brev ytterligt deprimerande, för att inte säga riktigt dålig.

Torftiga svar på personliga brev

Jag har på sistone roat mig med att, i brist på nyheter, lyssna på en del, tidigare avlyssnade och QSL-ade, större radiostationer, särskilt när de har firat någonting, t ex jubileum. I veckan fick jag två svar från sådana stationer. Jag skrev långa brev och berättade om mina egna 50 år som DX-lyssnare, om mina barn och barnbarn, mitt liv som pensionär o s v.

Igår kom det svar från **Radio Bulgaria**, ett svar som jag fick vänta på i 6 månader och dessutom fick skicka en f/up på! Inte med en rad berör man innehållet i mitt brev! Med **Voice of Nigeria** var det likadant, liksom med **Voice of Turkey**! Snygga QSL-kort, men ingenting mera!

Spiken i kistan

Idag kom "spiken i kistan" – ett snyggt kuvert från **Ceský Rozhlas**, försett med en vacker stämpel om deras 85-årsjubileum. Innehållet var det heller inget fel på, snyggt jubileums-QSL, schema och en mysig brevpöppnare (?) från **Radio Prague**. Men inte en rad mer, trots att jag skrivit så trevligt om mina goda erfarenheter med de skandinaviska programmen från Radio Prag, mitt besök på radiostationen och min brevväxling med en tidigare anställd på stationen.

Wilken trist utveckling! Tror ni att jag kommer att vara motiverad att skriva personligt nästa gång jag rapporterar, när svarsresultatet troligen blir detsamma om jag fyller i ett formulär från stationens hemsida?

De här är ju alla statliga radiostationer, som på engelska vänder sig till en internationell publik! Nog borde de vara litet intresserade av att ha lyssnare, som behagar skriva till dem och personligt visar att de verkligen lyssnar på deras program?

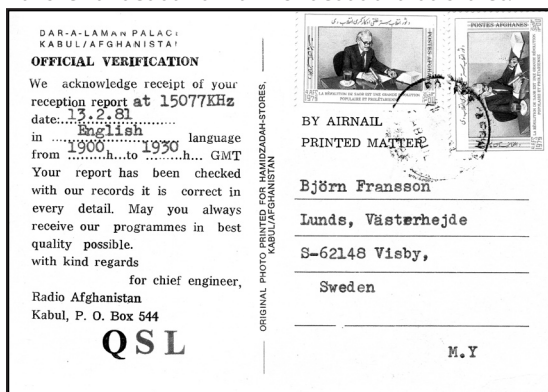
Eller är det de facto så, att kontorspersonalen består enbart av ungdomar, som inte har lärt sig skriva brev och, hemska tanke, kanske inte ens behärskar engelska? Deras uppgift kanske är att bara fylla i ett QSL-kort, skicka

med en dekal, ett programschema eller ett infoblod och se till att kuvertet postas? Som tur är, finns det undantag, nämligen de religiösa stationerna.

Charmiga skriv- och sårskrivningsfel

Jag tycker att det är ganska charmigt med roliga skrivfel, för att inte tala om felaktiga sårskrivningar. De är betydligt intressantare att få än de formella, trista ifyllningssvaren. Ett tryckt QSL från Radio Afghanistan hade stämplats med "Air Nail". Själv har jag i 40 år varit gift med en "lång hårig sjuk gymnast" och äktenskapet håller, i skrivande stund, fortfarande ihop.

Jag vill avsluta med en DX-historia, som berättats för mig som en slags vandringssägen: En norsk (förstås!) DX-are hade hört en latinamerikansk fining på kortvåg och ville tota ihop en rapport på spanska med hjälp av sin norsk-spanska ordbok. Han skrev om hur han bodde i ett litet hus uppe i en bergsby i de norska fjällen. Det ord han fick upp och använde för att beskriva "ett litet hus", hade dock en helt annan betydelse i mottagarlandet. Det ord som han översatte till spanska betyder "horhus/bordell". Kanske var det därför han fick det åtråvärda svaret?

Ur DN: "Översätt tjugo språk – eller låt kanske bli"
"Arabiska, bulgariska eller kinesiska. Nu kan du snabbt översätta texter till svenska från tjugo olika språk på nätet. När du söker ett ord på sökjätten Googles svenska hemsida och får upp en utländsk sajt kan det numera synas en liten länk bredvid rubriken. Klickar du på "översätt den här sidan" översätts texten på sajten automatiskt till svenska.

Resultatet är varierande. En del texter blir riktigt bra, medan andra blir väldigt fantasifulla. – Det här är en gratis tjänst som gör att den som läser kan få en uppfattning om vad texten handlar om. Det är en maskinöversättning som bygger på statistiska beräkningar.

Ett engelskt ord som ofta översätts med ett svenskt ord används vid översättningen, säger informationschefen på Google. Än så länge är det engelska sajter som kan översättas direkt. När det gäller andra språk som arabiska, bulgariska, kinesiska, tjeckiska måste man klippa in text på www.google.se/translate.

Björn Fransson